

Referat af mødet i Landdistriktsudvalget den 21. juni 2016.

Følgende medlemmer deltog:

Sarah Børner (formand)
Palle Nielsen, Miljø- og Fødevareministeriets departement
Bettina Helle Jensen, Naturstyrelsen
Dea Cordt Kragh, Erhvervsstyrelsen
Maria Mølgaard Berg, Danske Regioner
Lars Haahr Jensen, repræsentant for regionerne
Berit Mathiesen, Kommunernes Landsforening
Mette Trudsø Kruse, Landbrug & Fødevarer
Niels Lindberg Madsen, Landbrug & Fødevarer
Bjarne Pugholm Johansen, Dansk Gartneri
Lise T. Sørensen, Sammenslutningen af Danske Småøer
Frode Thule Jensen, repræsentant for LAG'er
Michael Pielke, EU-Kommissionen
Jonathan Baker, EU-Kommissionen

Desuden deltog:

Marie Guldborg, NaturErhvervstyrelsen
Steen Bonde, NaturErhvervstyrelsen
Lene Sørensen, NaturErhvervstyrelsen
Morten Boye Hansen, NaturErhvervstyrelsen
Stefan Østergård Jensen, NaturErhvervstyrelsen
Marianne Mochau Jensen, NaturErhvervstyrelsen

Følgende medlemmer deltog ikke:

Mikkel B. Lønblad, Social- og Indenrigsministeriet
Ida Marie Retoft, Energistyrelsen
Torben V. Lauridsen, Økologisk Landsforening
Marie Lousie Bretner, Dansk Skovforening
Lars Zøfting-Larsen, DI Fødevarer
Rikke Lundsgaard, Danmarks Naturfredningsforening
Anker Madsen, Friluftsrådet
Henrik Wejdling, Dansk Ornitologisk Forening
Karsten Gram, Landdistrikternes Fællesråd
Jesper Lund-Larsen, 3F
Mogens Eliassen, Fødevareforbundet NNF
Aske Hesby Krogh, Institut for Menneskerettigheder.

Dagsorden:

1. Velkomst v/ formanden.
2. Godkendelse af dagsorden.
3. Meddelelser.
 - A. Meddelelser fra NaturErhvervstyrelsen:
 - 1) Ny organisering i NaturErhvervstyrelsen
 - 2) Udsendelse af forslag til programændringer til udvalget.
 - 3) Status for slutevaluering af landdistriktsprogrammet 2007-2013
 - 4) Status for forslag til ændring af landdistriktsprogrammet 2014-2020 for 2016.
 - 5) Orientering om status for revisionsbesøg.
 - B. Meddelelser fra Kommissionen.
4. Orientering om hjemtagning af EU-midler under landdistriktsprogrammet for 2007-2013.
5. Til godkendelse: Statusrapport for 2015 om gennemførelsen af landdistriktsprogrammet 2007-2013.
6. Til godkendelse: Statusrapport for 2014-2015 om gennemførelse af landdistriktsprogrammet 2014-2020.
7. Orientering om den politiske aftale om landdistriktsprogrammet for 2017-2020.
8. Forslag til ændring af landdistriktsprogrammet 2014 – 2020 for perioden 2017-2020.
9. Status for fremdrift af landdistriktsprogrammet for 2014-2020.
 - A. Økonomisk fremdrift og afløb.
 - B. Orientering om tilsagnsgivning og resultater under programmet for 2014-2020.
 - C. Ansøgningsrunder for støtteordninger i 2016.
10. Status for lokale aktionsgrupper.
11. Orientering om kommunikationsstrategien for landdistriktsprogrammet 2014-2020.
12. Næste udvalgmøde.
13. Eventuelt.

Ad 1. Velkomst v/ formanden.

Sarah Børner bød velkommen til mødet i Landdistriktsudvalget. Nye medlemmer af udvalget blev præsenteret.

Ad 2. Godkendelse af dagsorden.

Dagsordenen blev godkendt.

Ad 3. Meddelelser.

A. Meddelelser fra NaturErhvervstyrelsen.

1) Ny organisering i NaturErhvervstyrelsen.

Sarah Børner oplyste, at der som led i udflytningen af statslige arbejdspladser skal flyttes 392 arbejdspladser fra NaturErhvervstyrelsen i København til Sønderjylland. Heraf 376 til Augustenborg og 16 til Tønder. Dette medfører en opdeling af styrelsen og en ny organisering, idet bl.a. sagsbehandling, udbetaling og kontrol flyttes til Augustenborg. Politikudvikling, EU-arbejde, minister- og departementsbetjening (med enkelte undtagelser) og stabsfunktioner bliver i København. Der er oprettet et nyt hovedområde, kaldet Kunder og Produktion, der omfatter de nævnte områder i Augustenborg. Der bliver ansat en ny vicedirektør til at varetage dette område. På nuværende tidspunkt er der ansat 85 medarbejdere i Augustenborg. Langt de fleste er nyansatte, enkelte er flyttede medarbejdere, og resten er den såkaldte fortrop.

I forhold til landdistriktsprogrammet betyder den ændrede organisering, at bl.a. politikudvikling, ændringer af programmet, programøkonomi og udarbejdelse af bekendtgørelser og vejledninger varetages i København som i dag. Mens sagsbehandling af ansøgninger – både på arealdelen og projekter – og udbetaling af tilskud flyttes til Augustenborg. Det bliver en gradvis udflytning fra de p.t. 85 medarbejdere og op til de 392 medarbejdere. Vi har fokus på, at flytningen af arbejdspladser får så få konsekvenser som muligt, men der vil være konsekvenser. Der er udsendt en nyhed om, at flytningen kommer til at betyde længere sagsbehandlingstider, og der er udsendt et informationsbrev til vores interessenter.

Niels Lindberg Madsen understregede, at Landbrug & Fødevarer har stor fokus på udbetalingen af tilskud og sagsbehandlingstider. Lange sagsbehandlingstider presser ansøgernes likviditet. Ikke mindst i en økonomisk krisetid for dansk landbrug er det vigtigt med korte sagsbehandlingstider.

2) Udsendelse af forslag til programændringer til udvalget.

Marie Guldborg oplyste, at nogle udvalgsmedlemmer har spurgt om muligheden for at se det forslag til programændring, der er fremsendt til Kommissionen. Det har der ikke været tradition for tidligere, men fremover vil vi fremsende den version af forslaget til programændring, der er sendt til Kommissionen, til Landdistriktsudvalget. Det er dog kun den endelige, godkendte programændring, der vil blive offentliggjort på hjemmesiden.

Michael Pielke udtrykte opbakning til dette, da det øger gennemsigtigheden for udvalget at kunne følge med i udviklingen af forslaget til programændring.

3) Status for slutevaluering af landdistriktsprogrammet 2007-2013.

Morten Boye Hansen henviste til orienteringen om slutevalueringen af landdistriktsprogrammet 2007-2013 på udvalgsmødet i december 2015. Siden da er der indgået kontrakt med en ekstern evaluator om udarbejdelse af slutevalueringen. Evaluator er et konsortium, der består af Epinion, Orbicon og Center for Landdistriktsforskning. Til brug for indsamlingen af relevante data har evaluator udarbejdet evalueringsspørgsmål for alle ordninger under programmets fire akser. Evalueringsspørgsmålene blev sendt i skriftlig høring i udvalget den 21. april 2016 med frist for bemærkninger den 9. maj. Der er modtaget høringssvar fra KL, Sammenslutningen af Danske Småøer, Landbrug & Fødevarer, Region Midtjylland og Kommissionen.

Morten Boye Hansen takkede for de gode bemærkninger og input, der er modtaget i forbindelse med høringen. Evaluator har nu haft tid til at gennemgå dem og har herefter indarbejdet flere af bemærkningerne og justeret datakilderne for en række af evalueringsspørgsmålene. De endelige evalueringsspørgsmål er nu godkendt. Vi har desuden noteret os, at flere af udvalgets medlemmer er meget villige til at indgå i det kommende arbejde med evalueringen. I løbet af juni vil vi begynde at udsende spørgeskemaer til tilskudsmottagere. Desuden vil evaluator interviewe udvalgte tilskudsmottagere og andre interessenter samt foretage en sags gennemgang for udvalgte ordninger. Hele dataindsamlingen forventes afsluttet i september.

Landdistriktsudvalget skal godkende slutevalueringen, inden den bliver sendt til Kommissionen. Udkastet til endelig rapport vil blive udsendt i slutningen af november med henblik på drøftelse og godkendelse på udvalgs mødet i december 2016. Slutevalueringen skal sendes til Kommissionen inden den 31. december 2016.

4) Status for forslag til ændring af landdistriktsprogrammet 2014-2020 for 2016.

Marie Guldborg henviste til behandlingen af det første forslag til ændring af landdistriktsprogrammet 2014-2020 på det sidste udvalgsmøde. Herefter blev forslaget til programændring sendt til Kommissionen den 28. december 2015. Kommissionen havde lovet os en godkendelse af programændringen i maj 2016, og vi modtog godkendelsen ultimo maj. Dermed har vi et godkendt program, og det ligger på hjemmesiden. Marie Guldborg takkede Kommissionen for et godt samarbejde om programændringen.

Mette Trudsø Kruse var positiv over for, at der med programændringen nu kunne gives tilskud efter standardpriser. Mette Kruse påpegede dog, at det var vigtigt at have fokus på, at de administrative lettelser, der følger med at give tilskud efter standardpriser, ikke går tabt pga. de krav til ansøgerne, der opretholdes med henvisning til den danske tilbudslov.

Sarah Børner oplyste, at styrelsen er opmærksom på at håndtere den problemstilling.

5) Orientering om status for revisionsbesøg.

Sarah Børner orienterede om opfølgningen på Leader revisionen, der blev gennemført i november 2015. NaturErhvervstyrelsen modtog i februar Kommissionens åbningsskrivelse om resultaterne af revisionsbesøget, der indeholder en del kritik af kontrollen af LAG-ordningen. Der er afsendt svar på kritikken medio april, og der er aftalt et bilateralt møde med Kommissionen i september 2016. NaturErhvervstyrelsen og Erhvervsstyrelsen følger op på kritikken.

Sarah Børner orienterede herefter om Deloitte's Årsberetning for 2015. NaturErhvervstyrelsen har nu fået den finansielle regnskabsgodkendelse for 2015 for landdistriktsprogrammet 2014-2020. For udbetalingerne under landdistriktsprogrammet 2007-2013 vil Kommissionen først behandle den finansielle godkendelse efter den 30. juni, når de også har modtaget det sidste kvartals regnskab for det gamle program, som ligger i perioden 16. oktober – 31. december 2015.

I Deloitte's årsberetning for 2015 vurderer Deloitte, at regnskabet for ELFUL er retvisende, fuldstændigt og nøjagtigt i alle væsentlige henseender. For projektstøtten er der dog fundet mindre finansielle fejl i 1/3 af sagerne og en høj andel formelle fejl. På den baggrund har Deloitte konkluderet, at den administrative kontrol og overvågningen heraf kun fungerer delvist, hvilket svarer til karakteren 2 i bedømmelse. Kravet er mindst karakter 3, for at systemet fungerer.

Omfanget af finansielle fejl i projektstøttesager medfører, at NaturErhvervstyrelsen efter EU-reglerne i forbindelse med regnskabsafslutningen refunderer 11,1 mio. kr. til Kommissionen – svarende til den mest sandsynlige fejlprocent på 1,5. Nogle af punkterne, hvor Deloitte har rejst kritik, og som skal forbedres, er bl.a. bedre dokumentation og kontrol af udbud efter tilbudsloven, mere ensartet og dokumenteret kontrolspor i sagsbehandlingen samt forbedring af kvalitetssikringen.

Der er udarbejdet en ny handlingsplan, der adresserer fejlene fra Deloitte's rapport samt generelle problemer for projektstøtten.

Michael Pielke bemærkede, at et vigtigt kritikpunkt i revisionen af LAG-ordningen var spørgsmålet om habilitet. Danmark er et foregangsland vedrørende indførelsen af standardomkostninger, og forhåbentlig vil dette lette forenklingen og reducere fejlratene. Michael Pielke ville gerne drøfte med udvalgets medlemmer, hvordan der skal følges op i forhold til resultaterne af revisionen af LAG-ordningen.

Niels Lindberg Madsen opfordrede til en tæt dialog med konsulenterne, når kontrolreglerne bliver ændret for miljøteknologiordningen. Der sker løbende en ændring af reglerne, fx er reglerne for dokumentation blevet strammet op. Hvis man tager sagerne i opløbet og er i dialog med konsulenterne, går det lettere for landmændene og for NaturErhvervstyrelsen. Det er vigtigt at kommunikere klart om de løbende ændringer, der bliver gennemført. Det er ikke rimeligt at klandre konsulenter for ikke at opfylde krav, som styrelsen ikke selv har vejledt om.

Sarah Børner svarede, at vi arbejder med standardisering for at nedbringe fejlratene, og beklagede, at der kommer løbende opstramninger, men det er nødvendigt.

Lene Sørensen konstaterede, at der er mange mangler i udbetalingsanmodningerne på miljøteknologi, og tilbød derfor at holde et møde for konsulenterne om dette, så udbetalingerne kan køre hurtigere.

Frode Thule Jensen bemærkede, at det i LAG-regi er frivillige folk, der udarbejder ansøgninger. Det er derfor et stort problem, når reglerne ændres undervejs. I forhold til habilitet og interessekonflikter er det snarere et problem, at folk træder ud af bestyrelsen for ikke at være inhabil i forhold til behandling af ansøgninger fra lokalområdet.

Michael Pielke svarede, at idéen med LAG'erne ikke er at etablere en mini-administration, men at de skal generere idéer og bringe projekter videre. Han henviste til eksempler i andre medlemsstater, hvor der ydes teknisk bistand til LAG'erne for at sikre overholdelsen af fx regler om støtteberettigelse, statsstøtteregele osv.

Dea Cordt Kragh oplyste, at der er koordinatore, der tager sig af mange ting. Men det er projektholderen, der skal skrive ansøgningen og styre sit projekt. Vedkommende kan få hjælp af LAG-koordinatoren, men denne udfører ikke arbejdet.

Lise T. Sørensen spurgte, om dette set-up er mere administrativt og vanskeligere i Danmark end i andre lande?

Michael Pielke svarede, at der er svært at sige. Der er forskellige administrative kulturer, og ofte kritiseres EU's regelgrundlag for at være bureaukratisk, mens der reelt er tale om krav som følge af nationale regler.

Sarah Børner konkluderede, at der som følge af LAG-revisionen vil komme mere tilsyn og kontrol. Bekræftede, at reglerne kan være mere enkle. Men samtidig vil støttemodtagerne gerne have fleksibilitet og flere støtteberettigede udgifter, og det betyder mere komplicerede regler.

Dea Cordt Kragh oplyste, at Erhvervsstyrelsen er ved at rette op i forhold til kritikken. Med PROMIS-systemet bliver det mere enkelt. Desuden vedrørte revisionsbesøget den tidligere programperiode, hvor systemet ikke fandtes.

B. Meddelelser fra Kommissionen.

Michael Pielke oplyste, at Kommissionen vil give sine bemærkninger under de enkelte punkter på dagsordenen.

4. Orientering om hjemtagning af EU-midler under landdistriktsprogrammet for 2007-2013.

Marie Guldborg orienterede om resultatet af hjemtagningen af EU-midler under landdistriktsprogrammet for 2007-2013 på baggrund af den udsendte power-point. Der er hjemtaget 99,1 pct. af EU-midlerne ved udgangen af 2015. For de ordinære EU-midler er der tale om 99,9 pct., og for modulationsmidlerne er tallet 96,0 pct. Der er gennemført mange udbetalinger i 3. og 4. kvartal, hvilket er med til at sikre det gode resultat. Årsagerne til, at der ikke er nået 100 pct. hjemtagning, er bl.a., at modulationsmidlerne kom sent ind i programmet, at der er gennemført ansøgningsrunder i 2014 med en kort frist til gennemførelse af projekterne, og at en del af disse projekter ikke er blevet gennemført. Desuden er der indkommet for få udbetalingsansøgninger på miljøteknologi og økologisk investeringsstøtte. Samlet set kan vi godt være tilfredse med resultatet.

Niels Lindberg Madsen var tilfreds med, at der er nået en hjemtagning så tæt på 100 pct., og roste resultatet.

Michael Pielke konstaterede, at det var lykkedes at speede processen op ved udgangen af programperioden og dermed nå det fine resultat. Ønskede til lykke med resultatet.

5. Til godkendelse: Statusrapport for 2015 om gennemførelsen af landdistriktsprogrammet 2007-2013.

Marie Guldborg orienterede om udkast til statusrapport for 2015, der er den sidste årsrapport om landdistriktsprogrammet 2007-2013. Udgangspunktet har været årsrapporten for 2014.

Michael Pielke takkede for udkastet til årsrapport og gav nogle foreløbige bemærkninger. Tallene er vigtige, men det afgørende er, hvilke faktorer og erfaringer der ligger bagved. Udnyttelsen af modulationsmidlerne er fint. Der har været en positiv udvikling i tilsagnsgivningen, men manglende udbetalinger på visse ordninger. Fx har der været en stigning i det økologiske areal i Danmark, men samtidig udnytter man ikke tilsagnene på økologisk investeringsstøtte. Hvorfor? En årsrapport bør forsøge at adressere disse forhold.

Mette Trudsø Kruse konstaterede, at der er 60 pct. egenfinansiering ved projekter til miljøteknologi og økologisk investeringsstøtte. I en økonomisk svær situation er det ikke mærkeligt, at finansiering af nye investeringer bliver nedprioriteret på bedriften. Det er dog forventningen, at kravet om en finansieringserklæring fra banken i forbindelse med ansøgninger fremadrettet vil medføre, at en større andel af tilsagnene bliver realiseret.

Landdistriktsudvalget godkendte herefter statusrapporten for 2015, som sendes til Kommissionen senest den 30. juni 2016.

6. Til godkendelse: Statusrapport for 2014-2015 om gennemførelse af landdistriktsprogrammet 2014-2020.

Morten Boye Hansen oplyste, at der er kommet et nyt format for den årlige gennemførelsesrapport i forbindelse med den nye programperiode. Bl.a. er der computer-genererede tabeller, hvilket gør det svært tilgængeligt. Der vil dog blive udarbejdet et resumé af rapporten. Rapporten bærer præg af, at der ikke er sket så meget endnu på grund af N+2 reglen for det gamle program, dvs. der har været fokus på udbetalinger under programmet for 2007-2013.

Mette Trudsø Kruse takkede for den afholdte økonomi-workshop den 10. juni 2016, hvor styrelsen bl.a. fortalte om forskellen på nationale politiske aftaler om udmøntning af programmet og så afrapporteringen til Kommissionen, hvor det handler om udbetalingerne. Det var to vidt forskellige måder at anskue programmet på, hvilket er med til at gøre det svært at gennemskue og sammenholde de forskellige opgørelser, men det var en meget nyttig gennemgang, som styrelsen havde lavet.

Michael Pielke havde det samme problem, men omvendt, når man skulle se sammenhængen mellem nationale ordninger og EU's foranstaltninger. Men måske hjælper det at bruge den udsendte tabel over interventionslogikken. Det vigtigste afsnit i rapporten er kapitel 3, dvs. beskrivelsen af årsager og faktorer. Nogle ordninger går godt, og andre gør ikke, men hvad er årsagen? Er der behov for mere information eller rådgivning for at ændre forløbet for nogle ordninger? Vi skal følge udviklingen tæt, så vi kan nå at gøre noget, inden vi er i slutfasen af programperioden.

Landdistriktsudvalget godkendte herefter gennemførelsesrapporten for 2014-2015. Rapporten sendes til Kommissionen senest den 30. juni 2016.

7. Orientering om den politiske aftale om landdistriktsprogrammet for 2017-2020.

Sarah Børner oplyste, at som en del af aftalen om Fødevarer- og Landbrugspakken har regeringen den 22. december 2015 indgået aftale med Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om udmøntningen af landdistriktsprogrammet i perioden 2017-2020. Aftalen indebærer en omprioritering af hovedområdet Natur og miljø, idet indsatsen for vandmiljøet styrkes med yderligere kvælstofindsatser. Der afsættes færre midler til området Vækst og konkurrenceevne i landbruget og færre midler til LAG-området. Aftalen fremgår af det udsendte bilag. Følgende ordninger lukkes som følge af aftalen: Erhvervsudvikling, Økologisk investeringsstøtte, Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger og Særlige levesteder for Bilag IV-arter. Den politiske aftale om indsatserne i 2017-2020 skal gennemføres ved en programændring, hvilket drøftes under dagsordenens pkt. 8.

Lise T. Sørensen fandt det uheldigt, at der er skåret så meget i midlerne til LAG. Der genereres mere end de midler, der afsættes.

Niels Lindberg Madsen konstaterede, at aftalen beklageligvis også medfører færre midler til miljøteknologi og modernisering. Landbrug & Fødevarer har sendt et brev til NaturErhvervstyrelsen med forslag til fordeling af midlerne mellem de forskellige sektorer, så man kan få effekt på vækst og konkurrenceevne. Derudover konstaterede Niels Lindberg Madsen, at det fremgår af fødevarer- og landbrugspakken, at der ved overansøgning på økologisk arealtilskud kan trækkes på midlerne til pleje af græs-

og naturarealer. Niels Lindberg Madsen var bekymret for, om der fremadrettet vil være tilstrækkelig med midler til pleje af græs- og naturarealer. Det er afgørende, at der afsættes de nødvendige midler til naturplejen, så der er stabilitet og forudsigelighed for landmænd herom.

Sarah Børner svarede, at i forhold til økologisk arealtilskud er det rigtigt, at pleje af græs- og naturarealer er en af finansieringskilderne, men vi undersøger også andre muligheder for finansiering.

Maria Mølgaard Berg fandt det meget ærgerligt, at erhvervsudvikling udgår, og at forarbejdningssektoren blev taget ud af programændringen for 2016.

Michael Pielke bemærkede, at selv om der er ordninger, der går ud, er der fortsat mål i programmet, som er baseret på SWOT-analysen. Det skal fremgå af programændringen, der sendes til Kommissionen, hvad konsekvensen er for de mål, der er fastsat for de pågældende ordninger. Hvad sker der fx med de biodiversitetsmål, der er fastsat for Særlige levesteder for Bilag IV arter, når ordningen går ud? Gennemføres der en national indsats i stedet?

Sarah Børner bekræftede, at styrelsen er opmærksom på dette.

8. Forslag til ændring af landdistriktsprogrammet 2014 – 2020 for perioden 2017-2020.

Marie Guldborg henviste til det udsendte notat om forslag til ændring af landdistriktsprogrammet for 2017-2020 og gennemgik bilaget til notatet. Nogle af indsatserne i den politiske aftale for 2017-2020 indgår ikke i denne programændring, men gennemføres ved en senere programændring. Det gælder bl.a. målrettet regulering, hvor vi ikke er nået langt nok i designfasen. Der er udarbejdet en miljøvurdering af forslaget til programændring på grund af den væsentlige omfordeling af midler. Forslaget til programændring og miljøvurderingen skal sendes i 8 ugers offentlig høring, måske allerede fra uge 26.

I forhold til processen skal udvalget høres og – hvis det anser det for hensigtsmæssigt – afgive en udtalelse om forslaget til programændring. I forbindelse med forslaget til programændring i 2015 fik udvalget 2 ugers særskilt høring parallelt med den offentlige høring. Her kunne udvalget give bemærkninger i forhold til, om programændringen ligger inden for rammerne af programmet, SWOT'en og det juridiske grundlag.

Niels Lindberg Madsen bemærkede, at der både er gode og dårlige elementer i programændringen. Ændringerne vedrørende støtte til HNV-arealer inden for Natura 2000-områder og pro rata-ordningen for pleje af græs- og naturarealer er rigtig fine. Men forslaget om indførelse af en bagatelgrænse på 2 ha kan ikke støttes. Dette forslag viser problemet, der opstår, når man vil støtte værdifuld natur, men samtidig har hensynet til administrative omkostninger. Det vil være stærkt beklageligt, hvis landmænd med mindre arealer ikke vil kunne få tilskud fremover som følge af ændringen.

Michael Pielke spurgte, hvad begrundelsen er for at tage fire ordninger ud af programmet?

Marie Guldborg svarede, at når der ikke er afsat midler til disse ordninger de næste fire år, så er der ingen grund til at have ordningerne i programmet.

Niels Lindberg Madsen konstaterede, at Danmark har et meget lille budget til landdistriktsprogrammet set i forhold til andre lande, hvorfor vi bliver nødt til at prioritere. Håber på en større andel af det samlede europæiske budget til Danmark i den næste programperiode.

Michael Pielke bemærkede, at mange medlemsstater har disse overvejelser. Det er afgørende, om programmet dækker alle de identificerede behov m.v.

Marie Guldborg konkluderede, at udvalget ikke ser et behov for en fælles udtalelse om forslaget til programændring. Der gennemføres så en særskilt høring af udvalget inden for rammerne af den offentlige høring. Desuden er der mulighed for at give bemærkninger i den offentlige høring, hvor man kan komme med alle de bemærkninger, man har lyst til.

9. Status for fremdrift af landdistriktsprogrammet for 2014-2020.

A. Økonomisk fremdrift og afløb.

Marie Guldborg orienterede om den økonomiske fremdrift for programmet på baggrund af den udsendte power-point. De tilførte fleksmidler er kommet tidligere ind i programmet end sundhedstjekmidlerne i sidste programperiode. De samlede EU-midler til programmet er større i denne programperiode end i den foregående, men den nationale del er mindre. Samlet set er der ca. 1 mia. kr. mere i programmet for 2014-2020 end i programmet for 2007-2013.

B. Orientering om tilsagnsgivning og resultater under programmet for 2014-2020.

Marie Guldborg præsenterede oversigten, der viser sammenhængen mellem den politiske aftale, tilsagnsgivningen og udbetalingerne. Det er en ny oversigt, som skal udvikles lidt mere, så det fremgår, hvor store ansøgningsrunderne har været. Dette vil vi arbejde på til næste møde. 2014 var en lille år, fordi der var fokus på udbetalingerne under det gamle program, og der blev åbnet nye ordninger. I 2015 er det gået bedre med afløbet, og alle ordninger er åbnet. Udbetalingerne er ikke nået så langt, da mange projekter har et 2-årigt forløb, dvs. udbetalingerne kommer senere.

Steen Bonde, Lene Sørensen og Sarah Børner orienterede om status for tilsagnsgivningen.

Bettina Helle Jensen orienterede om status for tilsagnsgivning på skovordningerne.

Dea Cordt Kragh orienterede om tilsagnsgivningen under LAG-ordningen.

Niels Lindberg Madsen bemærkede, at der bør være et udbetalingsmål for arealordningerne (ØA og plejegræs) under landdistriktsprogrammet på samme måde, som det er tilfældet for direkte betalinger. For mange landmænd er det vigtige tilskud. I år får alle ansøgere tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer, men i 2015 blev der givet mange afslag. Mange landmænd undrer sig og spørger sig selv, om man kan basere sig på støtte under denne ordning.

Sarah Børner svarede, at vi vil se på forslaget om udbetalingsmål. Desuden kan en forklaring være, at en del økologer har søgt under ordningen pleje af græs- og naturarealer i 2015.

Steen Bonde oplyste, at det var 2015, der var atypisk for pleje af græs- og naturarealer.

Michael Pielke spurgte, hvad konsekvensen er for programmet af de mange ansøgninger på økologisk arealtilskud og pleje af græs- og naturarealer.

Sarah Børner svarede, at vi netop nu analyserer udviklingen, herunder konsekvenser for støttesatserne. Analysen forventes afsluttet i efteråret.

Michael Pielke takkede for orienteringen. Det er interessant for udvalget at høre, hvornår der er ansøgningsrunder, hvad resultatet er, og hvor mange afslag der gives m.v. Det er omfattende information, så det ville være dejligt at få det på skrift.

Marie Guldborg svarede, at vi fremover vil prøve at indarbejde oplysningerne i den store tabel over tilsagnsgivningen.

Morten Boye Hansen gennemgik herefter oversigten over resultater i forhold til målopfyldelsen pr. 31. december 2015. Der er taget udgangspunkt i tabel 5.4. i landdistriktsprogrammet, men der er tilføjet en ekstra kolonne, der viser fremdriften pr. 31. december 2015. Som det fremgår, er der ikke meget fremdrift på nuværende tidspunkt.

Morten Boye Hansen bekræftede overfor Mette Trudsø Kruse, at nogle ordninger indgår under flere fokusområder. Det gælder fx miljøteknologi.

Mette Trudsø Kruse fandt det positivt med den slags oversigter, men påpegede, at de generelt er svære at overskue, da der ligger mange mellemregninger bag, som man skal regne ind for at gennemskue sammenhængene.

Jonathan Baker oplyste i hvilke situationer, det er muligt at ændre målene i et program. Det gælder bl.a. ved overførsel af fleksmidler fra Søjle 1 eller ved tilførsel af ekstra EU-midler til et program. Tidligere har der været fokus på fremdriften i udbetalinger af tilskud og dermed udnyttelsen af EU-midlerne, men i denne programperiode er der fokus på de resultater, der nås med midlerne. Det er vigtigt for skatteyderne at vide, hvad merværdien er som følge af, at der er gennemført udbetalinger på en række ordninger. Fx kan investeringer i det primære jordbrug også bidrage til at forbedre miljøet. Den nye tilgang giver et bedre billede af, hvad vi opnår, end i den tidligere programperiode.

C. Ansøgningsrunder for støtteordninger i 2016.

Marie Guldborg præsenterede oversigten over afholdte og kommende ansøgningsrunder i 2016. Vi prøver nu at udarbejde et årshjul for resten af programperioden 2017-2020, så ansøgerne ved, hvornår der er ansøgningsrunder.

10. Status for lokale aktionsgrupper.

Dea Cordt Kragh oplyste, at man er godt i gang på LAG-området. Pr. 1. juni 2016 er der givet 99 tilsagn på 3 ansøgningsrunder i foråret. Der er en forventet sagsbehandlingstid på 4-6 uger for fuldt oplyste sager, og denne har i store træk været overholdt. Da tilsagnsgivningen først begyndte i 2015, er mængden af udbetalingsanmodninger endnu beskedent, da projekterne typisk løber over en længere periode. Værktøjet PROMIS, som oprindeligt blev tænkt som et værktøj til prioritering og effektmåling, er blevet udvidet til at rumme projekternes livscyklus, - ansøgning, prioritering, indstilling, udbetaling og effektmåling. Der blev i begyndelsen af året gennemført en erfaringsopsamling på PROMIS. Der er kommet en del gode input fra brugerne, som p.t. bliver gennemgået i forhold til, hvordan de skal implementeres i systemet, hvis det er muligt og hensigtsmæssigt. Systemet er i øvrigt også taget i brug i forhold til FLAG-ordningen.

Regeringens vedtagelse af Fødevarer- og Landbrugspakken har haft stor betydning for LAG området. Det blev i denne sammenhæng besluttet at skære ca. en tredjedel af midlerne fra LAG-området. Det har skabt røre i LAG'erne og har medført mange spørgsmål til ministeren og til LAG-Sekretariatet i Erhvervsstyrelsen. Der har blandt andet været afholdt to samråd og en høring på Christiansborg, der

vedrører dette, og ministeren har besvaret mere end 30 udvalgsspørgsmål om det emne i 2016. LAG'erne er bekymrede for, at udviklingen i landdistrikterne påvirkes af reduktionen, og de er bekymrede for driften af LAG'erne, fordi en reduktion af midlerne medfører en reduktion af driftsmidlerne.

Erhvervs- og vækstminister Troels Lund Poulsen indbød den 2. maj til sit andet dialogmøde med LAG-formænd og med borgmestre fra LAG-kommunerne for at drøfte dette. Opfordringen blev bl.a., at LAG'erne kan se på mulighederne for at få støtte fra andre kilder, herunder kommuner. Erhvervsstyrelsen vil bistå med sparring og vil desuden igangsætte en proces for effektivisering af administrationen på området. Hele værdikæden tænkes ind fra ansøgninger over LAG'en til Erhvervsstyrelsen og udbetalingen af midlerne. I dette arbejde vil også indgå input fra LAG'erne om deres forslag til forbedringer.

På det sidste udvalgsmøde blev det nævnt, at der blev givet mulighed for, at LAG'erne kunne opdele sig i kommune-LAG'er. Det er der ikke nogen af dem, der har benyttet sig af. Der er den 1. maj kommet en ny projektbekendtgørelse, som både dækker LAG- og FLAG-området. Desuden er hjemmesiden ved at blive opdateret, og der arbejdes p.t. med at revidere vejledningen til projektholderne. Vejledningen til drift af LAG'erne er næste store opgave.

11. Orientering om kommunikationsstrategien for landdistriktsprogrammet 2014-2020.

Morten Boye Hansen erindrede om, at forslaget til kommunikationsstrategi for landdistriktsprogrammet blev drøftet på udvalgsmødet i august 2015. Det fremgår af forordningsgrundlaget, at forvaltningsmyndigheden – altså NaturErhvervsstyrelsen – skal underrette overvågningsudvalget mindst en gang årligt om status for kommunikationsstrategien. Der er derfor udsendt et notat, der beskriver aktiviteterne for de enkelte ordninger. I bilaget til notatet er der en detaljeret gennemgang for moderniseringsordningerne, pleje af græs- og naturarealer og økologisk arealtilskud. Aktiviteterne omfatter bl.a. informationsmøder, deltagelse i landbrugsseminarer, deltagelse i Plantekongressen, forskellige former for faktaark og andet materiale.

Mette Trudsø Kruse udtrykte tilfredshed med de afholdte informationsmøder om de nye ordninger. Det er vigtigt, at styrelsen er kommet ud i landet – og i hele landet. Takkede ja til Lene Sørensen's tilbud om at afholde informationsmøder om udbetalingen af tilskud under miljøteknologiordningen.

Michael Pielke bemærkede, at der bør informeres om resultatet af de afholdte ansøgningsrunder. Det udsendte notat dækker én halvdel af programmet, men der mangler noget om LAG. Hvis man ser på hjemmesiden, er der en landbrugsdel og en LAG-del. Men der bør i højere grad bruges gensidige link, da det er ét program.

Jonathan Baker erindrede om, at der er en tredje del, nemlig skovordningerne.

12. Næste udvalgsmøde.

Marie Guldborg foreslog, at det næste møde i udvalget afholdes fredag den 9. december 2016 om formiddagen. På mødet skal udvalget bl.a. godkende endeligt udkast til slutevaluering af landdistriktsprogrammet 2007-2013, inden den sendes til Kommissionen.

Der var tilslutning til dette.

13. Eventuelt.

Intet.

Efter mødet var der ekskursion for udvalget med følgende program:

- Kl. 13.10: Afgang med bus fra Eltangvej 230, 6000 Kolding.
- Kl. 13.30 – 14.30: Besøg hos landmand Poul Bøving Christensen, Vranderupvej 92, 6000 Kolding.
Poul Christensen har tilsagn om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer.
- Kl. 14.45 – 15.45: Besøg hos landmand Asger Christensen, Fynslundvej 59, 6064 Jordrup.
Asger Christensen har tilsagn om tilskud til Miljøteknologi og Moderniseringsstøtte til kvægstalde.
- Kl. 15.45: Kørsel til Kolding Station og Kolding Busterminal og videre til Eltangvej 230, Kolding.